

Een langere tussenkalftijd om hoogproductieve koeien extra conditie en rust te gunnen. Het is één van de aandachtspunten bij Andrew en Sue Sanders van Isle of Man om de dieren oud te laten worden.

'Veehouders verwachten vaak te veel van hun melkkoeien.'

E lke koe kennen Andrew en Sue Sanders van het Engelse Isle of Man bij naam. 'Je raakt snel gewend aan grote getallen', begint Andrew. 'Toen we nog dertig koeien molken dacht ik dat het onmogelijk was om 150 koeien te kennen, laat staan 300.' Het voorbije jaar sloten 200 van de 260 koeien hun lijst af met gemiddeld 13.629 kg melk met 3,70 % vet en 3,24 % eiwit op een areaal van 240 hectare. Daarmee gooide het bedrijf Sanders wat productie betreft de hoogste ogen binnen het Verenigd Koninkrijk. Volgens Sue helpt de langleefbaarheid om een goed inzicht in de veestapel te bewaren. 'Als we 300 koeien zouden hebben van amper drie jaar, dan zou het pas moeilijk zijn om ze allemaal te kennen.'

Kalfinterval bewust lang

De succesvolle productie schrijft Andrew grotendeels toe aan hun commerciële ma-

Andrew en Sue Sanders: 'We willen koeien fokken die starten als vaars en eindigen als stammoeder in onze veestapel'

Verenigd Koninkrijk

dat niet, dan zit je met een dure vervanging. Tegelijkertijd mis je veel van het potentieel van je koeien aangezien de meeste pas pieken in de vierde of vijfde lactatie. Door het aantal jongere koeien in de stal lager te houden, krijg je bovendien een hoger stalgemiddelde.'

Het kalfinterval is met 473 dagen aan de lange kant, maar het later insemineren van de koeien gebeurt bij de familie Sanders heel doordacht. 'We hebben de tussenkalftijd bewust verlengd om het verlies van koeien te minimaliseren', zegt Andrew. 'Telkens wanneer een koe kalft, verliest ze aan conditie. Veehouders verwachten vaak te veel van hun hoogproductieve koeien. Meestal melkt men die dieren niet lang genoeg om ze wat extra conditie te gunnen voor ze opnieuw kalven.'

De excellente Beauty Arabis (v. Lord Lily) produceerde 7645 liter melk in 109 dagen

Ook Sue vindt dat stress of slijtage het leven van een melkkoe inkort. 'Ik ben er zeker van dat koeien meer dan twintig jaar zouden rondlopen als we hen niet hoefden te laten kalven', vervolgt ze. 'Kalven kost ontzettend veel energie. Trouwens, wat is het nut van koeien droogzetten die nog dertig liter melk geven? Waarom zou je ze na 365 dagen opnieuw laten kalven. Gevoel voor de zaak zegt ons dat het beter is om koeien langer door te melken.' Andrew en Sue hanteren de gemiddelde dagproductie als maatstaf voor het starten met insemineren. Bij de koeien is dat vanaf een dagproductie van 45 liter, terwijl de norm voor de vaarzen tussen 35 en 40 liter ligt. Bij de lage-indexkoeien vindt de eerste inseminatie vroeger plaats.

Alleen de beste stieren

Wanneer hij stieren selecteert, kijkt Andrew eerst naar de totaalindex. 'De betrouwbaarheid is daarbij erg belangrijk', beklemtoont hij. 'Ik zoek stieren met meer dan honderd koeien op honderd verschillende bedrijven. Wij volgen geen modetrends. We willen dieren fokken die starten als vaars en eindigen als een stam-

moeder binnen onze veestapel.' Andrew en Sue gebruiken op hun koeien een internationaal stierengezelschap. Op dit ogenblik melken ze verschillende dochters van Celsius, Lord Lily, F16 en Sunny Boy. Het spermavot is gevuld met rietjes van Manat, Patron, Sinatra, Webster, Convincer en Stadel. 'Die scoren allemaal goed voor klauwen, benen en uier en de belangrijkste factor: een hoge productiefokwaarde', vertelt Andrew, die stieren met oplopende kruisligging en slechte benen resoluut ontwijkt. 'Hoogtemaat is voor mij geen probleem. Het maakt me niet uit of een koe groot of klein is. Extreem grote dieren probeer ik te vermijden, vooral sinds ik weet dat hoogtemaat negatief gecorreleerd is met langleefbaarheid.' Volgens Andrew moet je als fokker de

juiste doelstellingen vooropzetten in het fokdoel. 'We hebben al aan den lijve onderzonden wat er gebeurt als je alleen gefixeerd bent op de kosten.' Daarnaast gingen de gehalten verloren doordat ze zich de laatste jaren vooral richtten op productie en type. 'De gehalten zijn snel gedaald. Voor de toekomst kijken we weer meer naar stieren met een hoger percentage vet.'

Nauwgezet management

Naast de fokkerij houden Andrew en Sue ook het management nauw in de gaten. Dat is de reden waarom ze minstens één van de drie melkbeurten in eigen handen houden. De rest gebeurt door twee medewerkers. 'Hoogproductieve koeien leven op het scherp van de snede en ons management moet dat weerspiegelen. Er is immers weinig ruimte om de dingen zijn natuurlijke beloop te laten.'

Op Sandisfarne staat het management echt in het teken van de koeien. Wat het beste is voor de koeien, krijgen ze ook. 'Melken, fokken, voeren; alles wordt gedaan om de koeien te behagen', haalt Sue aan. Ook de huisvesting is aangepast met ligboxen voorzien van een dikke laag stro. Zolang de loopstal en de boxbedekking voldoen aan de zogenaamde 'tenuurtest' weet Sue dat de koeien comfortabel genoeg liggen. 'Als we de ligboxenstal ingaan 's avonds om tien uur en als alle koeien liggen, dan weten we dat het goed is.'

Rachael Porter

Andrew Sanders: 'Ons management is rond de koe opgebouwd, niet andersom'

Koe als middelpunt

nagementbenadering. 'Ik fok het type koe dat commercieel aangelegde veehouders willen melken', benadrukt hij. Koeien fokken voor de keuringsring behoort niet tot het doel. 'Ik houd meer van een koe met een ruimere conditie, die produceert zonder verlies van vruchtbaarheid.'

Dankzij de excellente duurzaamheid van haar koppel verkoopt de familie Sanders heel wat drachtige vaarzen. 'Dat houdt onze vervangingskosten laag', verduidelijkt Andrew. 'Het is beter om een veestapel met duurzame koeien te melken. Doe je

Terracota (v. Borleau Buck) met haar twee dochters: links Whitsun (v. Celsius) en rechts Beauty (v. Lord Lily)

